

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de waarborgregeling voor het opsporen en winnen van aardwarmte in de diepe ondergrond
- Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Op 2 maart 2018 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de waarborgregeling voor het opsporen en winnen van aardwarmte in de diepe ondergrond, principieel goedgekeurd en de Vlaamse ministers, bevoegd voor het energiebeleid en de natuurlijke rijkdommen, gelast over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State (VR 2018 0203DOC.0175/1,2).

1.2. Samenvatting

Het ontwerpbesluit is rechtstreeks geïnspireerd door en geënt op het Nederlandse wettelijk kader.¹ Het algemene principe van het ontwerp van besluit bestaat eruit dat een financiële waarborg wordt uitbetaald aan investeerders indien het gerealiseerde vermogen van een aardwarmteproject lager uitvalt dan het verwachte vermogen. De regeling dekt alleen het geologisch risico dat samenhangt met de werkelijke waarde van specifieke aquifer-parameters. Het risico op bijvoorbeeld technische complicaties tijdens het boren, het meeproduceren van olie of gas, of het risico op seismiciteit zijn niet verzekerd. Om beroep te doen op de waarborgregeling, dient het project onder het toepassingsgebied te vallen, en dient de aanvrager een premie te betalen van 7 % van het gewaarborgd bedrag.

Investeerders die gebruik wensen te maken van de waarborgregeling, dienen voorafgaand aan de start van het diepe aardwarmteproject de aanvraag te laten valideren. Een aanvraag bestaat uit een aanvraagformulier en de volgende bijlagen: een geologisch onderzoek, een projectplan en een

---

¹ Terug te vinden op: http://wetten.overheid.nl/BWBR0035474/2017-04-01#Hoofdstuk4_Titeldeel4.3_Artikel4.3.5, en gewijzigd als volgt: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-21848.html>.

begroting. Concreet moet de aanvrager voor de geologische beoordeling op een vastgelegde wijze een P90-vermogenswaarde berekenen. Hij moet aantonen dat deze waarde berust op de huidige geologische inzichten en dat deze correct vertaald worden in de ter beschikking gestelde software DoubletCalc. Het departement Omgeving evalueert het Geologisch Onderzoek en verifieert dus of de opgegeven P90-waarde, het “verwacht vermogen”, aannemelijk is. Na het uitvoeren van de boring(en) en de puttest(en) wordt nagegaan of het redelijkerwijs verwacht vermogen ook effectief gerealiseerd wordt. Hoewel elk project een P90-waarde moet opgeven is het geologisch risico toch niet even groot voor elk project. Dat komt omdat sommige delen van de diepe ondergrond minder verkend zijn of omdat er bijvoorbeeld geen gegevens over stromingseigenschappen bekend zijn. De expert review bij “het in redelijkheid te verwachten vermogen op de doellocatie” is hierbij cruciaal.

Voor deze steunregeling wordt beroep gedaan op artikel 41 van de AGVV. Geothermische energie wordt door de AGVV immers beschouwd als een “hernieuwbare energiebron”. Dat betekent wel dat, abstractie makende van de mogelijkheid van 100% steun bij concurrerende biedprocedures, de steunintensiteit conform artikel 41, (7) AGVV beperkt moet zijn tot 45 % van de additionele kosten ten opzichte van een vergelijkbare, minder milieuvriendelijk alternatieve technologie of 30 % van de investeringskost als een vergelijking niet mogelijk is. De voormelde steunintensiteit kan met 20 procentpunten worden verhoogd voor steun aan kleine ondernemingen en met 10 procentpunten voor steun aan middelgrote ondernemingen.

Zoals in de Nederlandse regeling, is het eigenlijke staatssteunelement van deze regeling gelegen in de ‘economische waarde’ van de dekking van het boorrisico. De steun is het verschil tussen op grond van deze steunregeling gevraagde premie en een marktconforme premie voor een particuliere verzekering in het geval er een markt zou zijn. Uitgaande van de Nederlandse inschattingen, is de marktpremie maximaal 10,9%. Aangezien voor voorliggende steunregeling 7% premie wordt gevraagd, is het verschil met de marktpremie in de regel 3,9% van het maximale subsidiebedrag.

Als de steun er toe leidt dat voor een bepaald project, rekening houdend met eventuele andere subsidies, de plafonds uit artikel 41 van de AGVV worden overschreden, dan wordt de waarborg aangepast.

De Europese Commissie heeft reeds bevestigd (via de elektronische Q&A staatssteun database) dat een waarborg voor het geologisch risico in gelijkaardige gevallen inderdaad beschouwd kan worden als een subsidie, en bijgevolg als transparante steun.

Bovendien zal voormelde steunregeling ook aan de Europese Commissie ter kennis worden gegeven conform de artikelen 9 en 11 van de GBER:

- Artikel 9: Publicatie van gegevens over elke individuele steunverlening van meer dan 500.000 EUR op de staatssteunwebsite; en
- Artikel 11: algemene verslaglegging over de regeling via het staatssteunplatform (SANI).

1.3. Advies van de Raad van State

Advies 63.063/1 van de Raad van State van 3 april 2018 gaat als bijlage 2 en geeft aanleiding tot volgende aanpassingen.

Randnummer 3.2. De Raad van State adviseert om in het ontworpen artikel 14/39/6 de vereiste dat de aanvrager van de waarborg gevestigd is in een van de staten die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte weg te laten, aangezien hiervoor geen rechtsgrond kan worden gevonden in de artikelen 63/25/1 tot 63/25/5 van het decreet van 8 mei 2009, zoals ingevoegd bij het decreet van 2 maart 2018.

Het ontwerp van besluit wordt aangepast zoals aanbevolen door de Raad van State.

Randnummer 4. De Raad van State adviseert om in de aanhef van het ontwerp nog melding te maken van het advies van de Mineraad en van de mededeling van de SERV om geen advies uit te brengen.

Het ontwerp van besluit wordt aangepast zoals aanbevolen door de Raad van State.

Randnummer 5. De Raad van State herinnert aan zijn advies 62.461/1 van 13 december 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van het Vlaamse Gewest van 2 maart 2018. In voornoemd advies heeft de Raad van State opgemerkt dat de voorgenomen waarborgregeling staatssteun vormt, die moeilijk kan worden ingepast in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, en bijgevolg zou moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie, overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

De Vlaamse Regering wijst erop dat de Europese Commissie reeds heeft bevestigd (via de elektronische Q&A staatssteun database) dat een waarborg voor het geologisch risico in gelijkaardige gevallen inderdaad beschouwd kan worden als een subsidie, en bijgevolg als transparante steun. Bovendien zal voormelde steunregeling ook aan de Europese Commissie ter kennis worden gegeven conform de artikelen 9 en 11 van de GBER:

- Artikel 9: Publicatie van gegevens over elke individuele steunverlening van meer dan 500.000 EUR op de staatssteunwebsite; en
- Artikel 11: algemene verslaglegging over de regeling via het staatssteunplatform (SANI).

Randnummer 6. De Raad van State beveelt aan in de in het ontworpen artikel 2, 8°, 10° en 12° opgenomen definities te verwijzen naar het ontworpen artikel 14/39/25, waar de nodige delegaties worden verleend aan de bevoegde ministers om criteria, richtlijnen en modellen vast te leggen betreffende het Geologisch Onderzoek, de puttestrapportage, het projectplan en het eindrapport. In de principieel goedgekeurde tekst werd verwezen naar definities terug te vinden op de website van het departement en werd gebruikt gemaakt van delegaties aan de ministers. De Raad van State merkt op dat dergelijke werkwijze niet thuishoort in definities, temeer op die wijze de indruk wordt gewekt, wat de verwijzing naar definities op een website betreft, dat regelgevende bevoegdheden zouden worden gedelegeerd aan het departement.

Het ontwerp van besluit wordt aangepast zoals aanbevolen door de Raad van State.

Randnummer 7. De Raad van State beveelt aan artikel 3 van het ontwerp, waarin wordt bepaald dat de artikelen van dit besluit minstens om de twee jaar worden geëvalueerd, om te werken tot een bepaling die een onderafdeling 9, met enig artikel 14/39/26, invoert in het besluit van 15 juli 2011, die ertoe strekt te bepalen door wie en op welke wijze de bepalingen van afdeling 9 van hoofdstuk 2/2 van voornoemd besluit tweejaarlijks zullen worden geëvalueerd. "De artikelen van dit besluit" zijn immers wijzigingsbepalingen die onmiddellijk na hun inwerkingtreding zijn uitgewerkt. De beoogde evaluatie zal bijgevolg betrekking moeten hebben op de bepalingen die worden ingevoegd.

Het ontwerp van besluit wordt aangepast zoals aanbevolen door de Raad van State. Het departement evalueert minstens om de twee jaar de bepalingen van de ontworpen afdeling 9 en bezorgt deze evaluatie aan de bevoegde ministers. Op voorstel van de bevoegde ministers kan de Vlaamse Regering vervolgens beslissen om de bepalingen van de ontworpen afdeling 9 aan te passen.

2. WEERSLAG

Het aldus aangepast en als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de waarborgregeling voor het opsporen en winnen van aardwarmte in de diepe ondergrond.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Joke SCHAUVLIEGE
De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Bijlagen:
- het goed te keuren besluit
- het advies van de Raad van State